

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

“Оз” 11 2019 йил

**“Хизмат кўрсатиш соҳаси” таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни
қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг
тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган**

МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

I. Умумий қоидалар

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш сифати тингловчилар тайёргарлигининг зарур ва етарли даражаси, уларнинг билимлари ва амалий маҳоратларини педагог кадрларга қўйиладиган малака талабларига мувофиқлиги билан белгиланади.

“Хизмат кўрсатиш соҳаси” таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган малака талаблари тегишли йўналишлар бўйича ўқув режалари ва дастурларини, шунингдек, қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим муассасаларининг ўқув жараёнини, таълим сифатини назорат қилиш ва баҳолаш тартиби ва бошқа ҳужжатларни ишлаб чиқиш учун асос хисобланади.

II. Олий таълим муассасалари педагог кадрларининг тайёргарлиги ва компетентлигига қўйиладиган умумий талаблар

**Педагог кадрлар қуидаги йўналишларда билим, кўникма ва
малакаларга эга бўлиши лозим:**

- олий таълим давлат таълим стандарти, олий таълим давлат таълим стандарти классификатор, Кадрлар тайёрлаш тегишли таълим соҳаси бўйича давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари, шунингдек, ўқитилаётган фан бўйича ўқув дастури моҳиятини билиш ва тушуна олиш;

- олий таълим тўғрисидаги норматив-хукуқий ва директив ҳужжатларни билиш;

- бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлашнинг замонавий методларини билиш ва амалда қўллай олиш кўникмаларига эга бўлиш;
- ўқув режалари ва ўқув фанлари дастурларини такомиллаштириш тамойиллари ҳақида маълумотга эга бўлиш;
- ўқув юкламаларини режалаштириш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш методларини ўзлаштириш;
- ўқув фанлари мазмуни ва уларни ўқитишдаги изчиллик асосларини билиш;
- ўқув машғулотларининг ҳар хил турларини (маъruzалар, амалий машғулотлар, лаборатория машғулотлари, курс ишлари лойиҳалари, малака бўйича амалий машғулотлар) ўтказиш кўникмасига эга бўлиш;
- талабалар ўртасида миллий мустақиллик ғоялари асосида маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишларни олиб бориш малакаларига эга бўлиш;
- таълим жараёни қатнашчилари билан ўзаро муносабатларда этика нормалари ва нутқ маданиятига эга бўлиш;
- чет тиллардан биттасида сўзлашув нутқи асосларини ўзлаштириш;
- мустақил таълим олиш йўли билан ўз билимларини такомиллаштириш методларини билиш ва амалда қўллаш малакасига эга бўлиш;
- талабаларда танқидий фикрлашни шакллантира олиш кўникмасига эга бўлиш;
- бакалавриат ва магистратура таълим дастурларида изчиллик ва мослашувчанликни ташкилий ва методик таъминлаш кўникмасига эга бўлиш;
- кадрлар буюртмачилари ва меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режалари ва фанлар дастурларини шакллантириш малакасига эга бўлиш;
- талабаларнинг ўз билимини мустақил оширишини ташкилий ва методик жиҳатдан таъминлаш кўникмасига эга бўлиш;
- талабаларнинг билим ва кўникмаларини рейтинг бўйича назорат қилишни ташкил этиш ва илмий-методик таъминлаш малакасига эга бўлиш;
- кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган омилларни билиш;
- таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялашни ташкил этиш;
- иқтидорли талабаларни қидириб топиш, танлаш ва улар билан ишлаш методларини билиш ва амалда қўллаш;
- олий таълимда менежмент ва маркетинг асосларини билиш ва амалий фаолиятга татбиқ этиш.

Олий таълим муассасалари педагог кадрлари куйидаги йўналишларда компетентликка эга бўлиши лозим:

Хукукий компетентлик - таълимнинг норматив-хукукий хужжатларини, қонунчилик нормаларини билиш ҳамда касбий фаолиятда

самарали фойдалана олиш, локал норматив-хуқуқий хужжатларни ишлаб чиқиш, қонунчилик нормалари доирасида қарорлар қабул қилиш.

Касбий компетентлик – педагогик фаолиятдаги реал вазиятларда учрайдиган касбий педагогик муаммо ва вазифаларнинг самарали ечимини таъминлайдиган методик усуллар, замонавий таълим технологиялари, педагогик диагностика (сўров, индивидуал ва гуруҳий интервью) технологиялари, психологик ва педагогик коррекция, дидактик воситаларни қўллай олиш ва доимий такомиллаштириб бориш; таълим олувчилар билан ўқув машғулотларини ташкиллаштиришга йўналтирилган замонавий таълим ва инновацион технологияларга доир креатив ғоялар, илғор хорижий тажрибалар, янги адабиёт, шунингдек, бошқа маълумотларни ўзлаштириш ҳамда қўллаш.

Информацион компетентлик - педагогнинг замонавий ахборот-коммуникация технологиялари воситасида шахсий ва касбий фаолияти билан боғлиқ маълумот, ахборотларни мустақил излаш, таҳлил қилиш, танлаш, қайта ишлаш ва зарур ахборотларни узатиш ҳамда соҳага мослаштириш, мустақил билиш фаолиятини доимий ривожлантириш, масофавий таълим ва мультимедиа технологиялари, Интернет глобал тармоғидан, электрон таълим ресурсларидан ўқув мақсадларини амалга оширишда самарали фойдаланиш.

Коммуникатив компетентлик - таълим жараёнида самарали мuloқotни таъминлайдиган, турли ёшдаги таълим олувчилар, ота-оналар, ҳамкаслар, ходимлар билан мuloқot ўрнатиш, инсонлар билан ўзаро ҳамкорликда стратегия, тактика ва техникани шакллантириши билиш, ижтимоий аҳамиятга эга мақсадларни амалга оширишда уларнинг ҳамкорлик ҳаракатларини ташкил этиш, ўз қарашларини ҳимоя қила олиш, нотиқлик санъати, оғзаки ва ёзма нутқ саводхонлиги, тақдимотларнинг самарали шакл ва методларини танлай олиш.

III. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси ўқув режасининг тасдиқланган Намунали таркибидан келиб чиқиб олий таълим муассасалари педагог кадрларига қўйиладиган малака талаблари

III.1. Олий таълимнинг норматив-хуқуқий асослари Педагог кадрлар:

- Ўзбекистон мустақил демократик тараққиётининг миллий тикланиш босқичида жамият ривожи ва таълим-тарбия соҳасидаги амалга оширилган вазифаларни;
- Миллий тикланиш босқичи ва унинг ўзига хос хусусиятларини;

- мамлакатимизда демократик ислоҳотлар ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини;
- Ўзбекистон тараққиётининг миллий юксалиш босқичида ҳаракатлар стратегиясини ва унинг устувор йўналишларини;
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 72-Сессиясидаги нутқининг асосий йўналишларини;
- 2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини;
- Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим, Халқ таълими ва Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияларини;
- Ўзбекистон Республикасида Оила институтини мустаҳкамлаш концепциясини;
- ёшлар, оила, маҳалла, дин ва хотин-қизлар масалаларига оид давлат дастурларининг асосий йўналишларини;
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш бўйича бешта муҳим ташаббусини;
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимига оид қабул қилган фармонлари, қарорлари ва фармойишларини, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Олий таълим тизимига тегишли норматив-хуқуқий хужжатларини, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг таълим-тарбия жараёнини ташкил этишга оид норматив-хуқуқий хужжатларини;
- коррупцияга қарши курашнинг хуқуқий асосларини ва унинг олдини олиш омилларини;
- Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини **билиши** керак;
- Ўзбекистон мустақил демократик тараққиётининг миллий тикланиш босқичида жамият ривожи вазифалар асосида таълим-тарбия соҳасидаги вазифаларни амалга ошириш;
- Мустақил демократик тараққиёт йўлида эришилган ютуқлар ва муаммоларни таҳлил этиш;
- “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқга хизмат қилсин” ғоясини тушинтириб бериш;
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимиغا оид қабул қилган фармонлари, қарорлари ва фармойишларини, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Олий таълим тизимига тегишли норматив-хуқуқий хужжатларини, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг таълим-тарбия жараёнини ташкил этишга оид норматив-хуқуқий хужжатлар асосида ўқув жараёнини ташкил этиш;
- коррупцияга қарши кураш ва унинг олдини олиш;
- Давлат таълим стандартлари, ўқув режалар ва фан дастурларини ишлаб чиқиш;

- Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясига хужжатларни тайёрлаш *қўникма ва малакаларига* эга бўлиши лозим.

- 2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегияси асосида ОТМ\факультет\кафедрани ривожланиш стратегиясини ишлаб чиқиш;

- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш;

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимига оид қабул қилган фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Олий таълим тизимига тегишли норматив-хуқуқий хужжатларини, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг таълим тизимига оид норматив-хуқуқий хужжатлар асосида таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш;

- Давлат таълим стандартлари, ўқув режалар ва фан дастурлар асосида фаннинг ишчи дастурини ишлаб чиқиш *компетенцияларига* эга бўлиши лозим.

III.2. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

Педагог кадрлар:

- инновацион жараёнлар ривожининг замонавий тенденцияларини;
- таълим тизимидағи илғор хорижий тажрибаларни;
- кредит тизими ва ECTS кредитларининг хусусиятлари ва тамоилларини;
- креатив фикрлашга йўналтирилган таълим технологияларини (кейс стади, лойиҳавий таълим, витаген, скампер, дизайн фикрлаш ва бошқалар);
- синергетик таълим аҳамиятини;
- акмеологик ривожланиш даражаларини (концептуал, технологик, рефлексив, креатив ва инновацион);
- педагогик фаолият натижаларининг сифат индикаторларини;
- педагогик квалиметриянинг асосий тушунчалари ва тамоилларини;
- ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлаш борасида хорижнинг илғор тажрибаларини;
- таълим тизимининг замонавий ёндашувлари, замонавий таълими ва инновацион технологияларини;
- хориж таълим тажрибасида дифференциал ва тўлдирувчи таълим, интегратив ва масофавий таълим масалаларини *билиши* керак.
- таълим-тарбия жараёнини инновацион технологиялар асосида ташкил этиш;
- кредит тизими асосида таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш;

- ўз фанини ўқитишида креатив фикрлашга йўналтирилган таълим технологияларидан (кейс стади, лойиҳавий таълим, витаген, скампер, дизайн фикрлаш ва бошқалар) фойдаланиш;
- талабаларнинг ва ўқитувчининг инновацион фаолиятини ташкил этиш;
- инновацион фаолият натижаларини баҳолашга тизимли ёндашиш;
- мустақил ўзини-ўзи касбий ривожлантириш стратегиясини тузиш;
- таълим олувчиларнинг биргаликда ва ҳамкорликдаги фаолиятини ташкил этиш;
- интерфаол таълим технологияларини олий таълим амалиётига самарали татбиқ этиш;
- мутахассислик билан боғлиқликда инновацион таълим технологияларини реал амалиёт билан уйғунлаштиришга эришиш **қўникма ва малакаларига** эга бўлиши лозим.
- таълим-тарбия жараёнига инновацион технологияларни татбиқ этиш;
- талабаларни креатив фикрлашга йўналтириш;
- замонавий ва инновацион таълим технологияларига асосланган ўқув-билиш фаолиятини ташкил этиш;
- талабаларнинг ижодий-изланишли фаолиятга жалб этиш **компетенцияларига** эга бўлиши лозим.

III.3. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

Педагог кадрлар:

- ахборот-коммуникация технологиялари ва уларни таълим жараённинг дидактик имкониятларини;
- шахснинг таълим, тарбияси ва ривожланишида замонавий ахборот технологиялари ва тизимларини;
- LMS тизимларини;
- Web 2.0 технологияларнинг таълимий хусусиятларини;
- булатли ҳизматлардан фойдаланиш усулларини;
- педагогик дастурлар (AutoPlayMedia Studio, CourseLab, iSpring Suite, Hot Potatoes ва бошқ.) нинг таълимий имкониятларини;
- медиакомпетентлик тушучаси мазмунини;
- Scopus, ScienceDirect, Mendeley тизимлари имкониятларини;
- компьютер техникиси воситалари ва операцион тизимларини;
- амалий дастурлар ёрдамида иқтисодий масалаларни ечишни;
- интернет технологиялари ҳақида **билиши** керак.
- ўқув-тарбия жараёнини оммавий очиқ онлайн курслар (МООС (Massive Online Open Course), LMS Moodle, web 2.0/3.0 технологиялари, булатли ҳизматлар асосида ташкил этиш;

- педагогик дастурий воситалар (AutoPlayMedia Studio, CourseLab, iSpring Suite, Hot Potatoes ва бошқ.) асосида электрон таълим ресурсларни яратиш;
- Scopus, ScienceDirect, Mendeley тизимларида керакли маълумотларни қидириб топиш;
- интернетнинг интерактив хизматларидан фойдаланиш;
- электрон рақамли имзодан фойдаланиш ва электрон ҳужжат яратиш;
- электрон тўлов тизимларидан фойдаланиш **кўникма ва малакаларига** эга бўлиши лозим.
- ўз фанини ўқитишида оммавий очиқ онлайн курслар (MOOC (Massive Online Open Course), LMS Moodle, web 2.0/3.0 технологиялари, булутли ҳизматлардан самарали фойдаланиш;
- педагогик дастурий воситалар (AutoPlayMedia Studio, CourseLab, iSpring Suite, Hot Potatoes ва бошқ.) асосида мультимидали ўқув курсларини яратиш;
- педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини Scopus, ScienceDirect, Mendeley тизимлари асосида такомиллаштириш;
- Web-технологиялар, Web-технологияларнинг таълимий имкониятларини педагогик жараёнда қўллаш;
- булутли технологиялар ва уларда ҳамкорликда ишлаш **компетенцияларга** эга бўлиши лозим.

III.4. Амалий хорижий тил

Педагог кадрлар:

- хорижий тилни ўрганишнинг аҳамиятини;
- хорижий тилни ўрганишдаги замонавий ёндашувларни;
- хорижий тилни ўрганиш лексика ва грамматикасини (грамматика ва лексика – B1, B2) **билиши** керак.
- чет тилини амалий ўзлаштириш даражасини ошириш ва ундан ўз касб маҳорати, педагогик ва илмий фаолиятини муттасил ошириб борища фойдаланиш;
- мавзуга оид турли коммуникатив топшириклар воситасида тил кўнималарини ахборот қабул қилиш ва етказиш учун қўллаш;
- хорижий тилда тинглаб тушуниш, ўқиш, гапириш ва ёзув;
- чет тилидаги соҳага оид ва оммабоп матнларни таҳлил қилиш;
- хорижий тилда фикрни равон баён қилиш;
- лингвистик компетенция (tinglаб тушуниш, ёзиш, ўқиш, гапириш);
- дискурс компетенция (матннинг муайян соҳага тегишлилигини ажратা олиш);
- стратегик компетенция (кўйилган мавзуга ёндашган ҳолда нутқни мантикий ифодалаш);
- кундалик ва ижтимоий ҳаётга оид мавзулар, тили ўрганилаётган мамлакатлар маданияти ва анъаналари, Ўзбекистон хақида,

мамлакатимизнинг машхур инсонлари тўғрисида қисқача маълумот, резюме тўлдириш, оммавий аҳборот воситалари, маданий ҳордик, телефонда сұхбат, саёҳат ва туризм, транспорт соҳаси, кашфиётлар, санъат, фан ва таълим соҳаси, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, даврнинг энг долзарб муаммоларини ўрганиш, муҳокама ва таҳлил қилиш **кўникма ва малакаларига** эга бўлиши лозим.

- соҳага йўналтирилган матнларни ўқиш ва унинг маъносини гапириб бериш;
- илмий мақолаларнинг резюмесини тайёрлаш;
- электрон хатлар ёзиш;
- соҳага йўналтирилган ўқув тақдимотларда хорижий тушунчалардан фойдаланиш **компетенцияларга** эга бўлиши лозим.

III.5. Тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш асослари

Педагог кадрлар:

- тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмун-моҳиятини;
- тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг асосий тушунчаларини;
  - педагогик жараён ва унинг структуравий тузилмасини;
  - олий таълим тизими таркиблари (мақсад ва вазифалари)ни;
  - педагогик фаолиятда тизимли таҳлил методларини;
  - қарор қабул қилишнинг мазмун-моҳияти, тамоиллари ва унга нисбатан бўлган ёндашувларни;
  - педагогик жараёнда қарор қабул қилишга қўйиладиган талаблар, унинг турлари ва психологияк жиҳатларини;
  - педагогик фаолиятда қарорнинг шаклланиши, қабул қилиш босқичлари ва ижросини таъминлаш усулларини;
  - мураккаб тизим структураси, педагогик тизимнинг структурасини;
  - педагогик жараёнлар ва ҳодисалар тузилмасини тақдим этиш шаклларини **билиши керак**.
- олий таълим тизими таркиби (мақсад ва вазифалари)га тизимли ёндашиш;
  - педагогик жараёнига тизимли ёндашиш;
  - педагогик фаолиятда тизимли таҳлил методларидан фойдаланиш;
  - педагогик фаолиятда қарорларни шакллантириш, қабул қилиш ва ижросини таъминлаш;
  - ўқув фани, ўқув фанининг бўлими, мавзуси бўйича асосий тушунчалар ва улар орасидаги боғланишлар тизимини ишлаб чиқиши;
  - танланган мавзу бўйича асосий тушунчалар структурасини ишлаб чиқиши **кўникма ва малакаларига** эга бўлиши лозим.
  - ОТМда педагогик жараёнини тизимли ёндашиш асосида ташкил этиш;

– олий таълим тизимида педагогнинг илмий-педагогик фаолиятида қарорларни тўғри шакллантириш, қабул қилиш ва ижросини таъминлаш **компетенцияларга** эга бўлиши лозим.

III.6. Махсус фанлар

Педагог кадрлар:

- хизмат кўрсатиш соҳаси, туризм ва меҳмонхона хўжалигини ривожлантириш борасида янгича илмий ва инновацион қарашлар ҳамда жаҳон туризми ва хизмат кўрсатишда илғор тажрибаларни;
- хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш борасидаги амалга оширилаётган ислоҳотларнинг мазмун-моҳиятини ва бу борада Президент Фармонлари, қарорлари ва Вазирлар Махкамаси қарорларини;
- туризм, меҳмонхона хўжалиги ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш бўйича давлат сиёсатининг стратегияси ва яқин истиқболдаги вазифаларини;
- миллий ва маданий туристик объектлар, хизмат кўрсатиш соҳасидаги мижозлар ва ходимлар билан муомала қилиш лаёқати борасидаги янгиликларни;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, туризм бизнеси ва меҳмонхона хўжалиги соҳасидаги инвестиция лойиҳаларини баҳолашнинг замонавий услубиётини;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туристик фаолиятининг меъёрий-хуқуқий асосларини;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризмнинг ижтимоий-иктисодий кўрсаткичларни умумлаштириш ва таҳлил қилиш усулларини;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида муомалада бўладиган туристик маҳсулотларнинг истеъмол хоссалари, турмаҳсулотларни сертификатлаш ва стандартлаштириш йўлларини **билиши керак**.
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризмни ривожланишнинг позитив ва негатив тенденцияларини олдиндан кўриш ҳамда улар бўйича хulosалар чиқариш;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида корхоналарни ташкил этиш ва мижозлар билан ишлашнинг замонавий механизмлари бўйича;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида туристик маршрутларни лойиҳалаштириш ва инвестицион лойиҳалар тузиш;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида туристик маҳсулот ва хизматлар бозоридаги конъюнктура ва уларнинг бизнес жараёнига таъсирини тизимлаштириш;

- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида реклама ва маркетинг тадқиқотларининг зарурлигини баҳолай олиш ва хуносаларни тизимлаштириш;
- мамлакат ялпи ички маҳсулотида хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорининг ҳиссасини кўп омилли эконометрик моделлар воситасидаги таҳлилини олиб бориш **кўникма ва малакаларга эга бўлиши лозим**.
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорининг ҳолати, унинг конъюнктураси ҳақидаги ахборотларни жамлаш, таҳлил қилиш ва қарорлар қабул қилиш;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида бошқарув қарорларини ишлаб чиқиш;
- хизматлар кўрсатиш соҳаси, меҳмонхона хўжалиги ва туризм бозорида экскурсия дастурларини ишлаб чиқиш, туризм ва хизматлар кўрсатиш корхоналарини стратегик режалаштириш ва прогнозлаш каби **компетенцияларга эга бўлиши зарур**.

IV. Якуний қоида

Мазкур малака талаблари ижтимоий-иқтисодий соҳанинг устувор йўналишлари ва вазифаларидан келиб чиқиб такомиллаштириб борилади.

Б.Ю. Ходиев